

BUDGETSPØRGSMÅL 2027-2030

Spørgsmål nr.: 033

Dato: 19. august 2026

Stillet af: Dorthe Mikkelsen (I)

Besvarelse udsendt den: 30. august 2026

Anvendelse af privat kapacitet og patientrettigheder

Spørgsmål:

Patientrettigheder som retten til hurtig udredning og det udvidede frie sygehusvalg forudsætter, at der er tilstrækkelig behandlingskapacitet til rådighed.

Liberal Alliance ønsker derfor belyst, om Region Østdanmark i tilstrækkelig grad udnytter den samlede behandlingskapacitet på tværs af offentlige og private aktører for at reducere ventetider og understøtte overholdelsen af patientrettighederne.

1. Har administrationen kortlagt områder, hvor der findes ledig privat behandlingskapacitet samtidig med lange ventetider eller udfordringer med overholdelse af udredningsretten?
2. Hvilken effekt vurderes øget anvendelse af privat kapacitet at have på ventetider og overholdelse af udredningsretten?
3. Har administrationen beregnet de økonomiske konsekvenser af øget anvendelse af privat kapacitet sammenholdt med kapacitetsudvidelse i eget regi?

Svar:

1. Har administrationen kortlagt områder, hvor der findes ledig privat behandlingskapacitet samtidig med lange ventetider eller udfordringer med overholdelse af udredningsretten?

Administrationen har ikke kortlagt områder, hvor der findes ledig privat behandlingskapacitet med samtidigt lange ventetider på regionens hospitaler. En kortlægning vil være vanskelig at foretage, da den private kapacitet i mange sammenhænge afhænger af den offentlige efterspørgsel og private aktørers mulighed for at opbygge kapacitet. Der er dermed ikke altid en aktiv "stående

kapacitet". Videre vil det jf. specialeplan og andre sundhedsfaglige retningslinjer ikke være alle undersøgelser, behandlinger eller patienter, det vil være muligt at etablere et privat tilbud til. Endelig ved vi fra de eksisterende aftaler, at den geografiske placering og nærhed af det private tilbud, særligt i Region Sjælland, kan have betydning for patienternes anvendelse af tilbuddet.

I både den nuværende Region Sjælland og Region Hovedstaden er der decentralt budgetansvar. Det decentrale budgetansvar omfatter, at hospitalerne har det budgetmæssige ansvar for behandling af patienter - herunder henvisning af patienter til behandling på privathospitaler ved manglende kapacitet i offentligt regi. Administrationen følger ventetid til behandling og overholdelsen af udredningsretten fast. Ved behov for ekstra kapacitet mhp. at overholde patienternes rettigheder (Sundhedslovens §75, stk. 2), afsøger administrationen mulighederne for ekstra kapacitet.

2. Hvilken effekt vurderes øget anvendelse af privat kapacitet at have på ventetider og overholdelse af udredningsretten?

Det er ikke muligt at opgøre, hvilken effekt øget anvendelse af privat kapacitet kan have på overholdelsen af patientrettighederne. Privathospitaler og klinikker er centrale samarbejdspartnere for regionen og regionen benytter den private kapacitet i det omfang, det giver fagligt, ressourcemæssigt og kvalitetsmæssigt mening og i det omfang patienten ønsker det.

Med det decentrale budgetansvar, har hospitalerne til opgave at se på tværs af afdelinger og privathospitaler og vurdere, hvordan ressourcerne bedst prioriteres, med det formål at patienterne møder et sundhedsvæsen, der leverer gode, hurtige og sammenhængende behandlingsforløb. Både den nuværende Region Sjælland og Region Hovedstaden indgår udbuds- og prisaftaler med private leverandører på områder, hvor der er behov for en øget kapacitet og hvor hospitalerne vurderer, at det er mest hensigtsmæssigt at benytte privat kapacitet.

Regionerne, herunder de hospitalsafdelinger der visiterer patienterne, har pligt til at informere patienterne om retten til hurtig udredning og behandling - herunder muligheden for at vælge et privathospital. Patienterne informeres om dette i indkaldelsesbrevene, hvoraf det også fremgår, hvor patienterne kan henvende sig, hvis patienten ønsker at gøre brug af deres rettigheder. Patienten vælger selv, om de tager imod tilbud om behandling i privat regi eller om de tager imod en tid i offentligt regi.

3. Har administrationen beregnet de økonomiske konsekvenser af øget anvendelse af privat kapacitet sammenholdt med kapacitetsudvidelse i eget regi?

Administrationen har ikke lavet en økonomisk opgørelse over øget anvendelse af privat kapacitet sammenholdt med kapacitetsudvidelse i eget regi.

Det decentrale budgetansvar betyder, at hospitalerne har til opgave at se på tværs af hospitalernes afdelinger og privathospitaler og vurdere, hvordan ressourcerne bedst prioriteres, så det giver økonomisk, kapacitetsmæssigt og fagligt mening. Det er bl.a. afgørende, hvilke konkrete patientforløb der tales om, fordi patientforløb kræver noget forskelligt. Hospitalerne skal løbende tilpasse og prioritere ressourcerne, så de bliver brugt dér, hvor behovet er størst. Målet med det decentrale budgetansvar er, at ressourcerne i hele sundhedsvæsenet - både offentligt og privat - anvendes så hensigtsmæssigt og effektivt som muligt med henblik på, at patienterne oplever gode, hurtige og sammenhængende behandlingsforløb.